

DE ZELFVERNIETIGING VAN DE KERK

« EEN GROTE STAD VOOR DE HELFT IN PUIN »

« Verschillende andere bisschoppen, priesters, geestelijken en zusters beklommen een steile berg, waar zich op de top een groot kruis bevond uit ruwe stammen als van kurkeiken met schors. Alvorens daar aan te komen ging de H. Vader door **een grote stad die voor de helft in puin lag**. Half bevend, met wankelende tred, door pijn en verdriet neergeslagen, bad hij voor de zielen van de liken die hij op zijn weg tegenkwam... » (Derde Geheim van Fatima)

ALLE statistieken bewijzen het en alle feiten illustreren het al veertig jaar lang: het Tweede Vaticaans Concilie heeft de neergang van de Kerk ingeluid en de geleidelijke vernietiging van de Rooms-katholieke godsdienst.

Wat voor iedereen zonnelaar zou moeten zijn, wordt nochtans door de kerkelijke hiërarchie met de grootste hardnekkigheid ontkend. Vaticanum II? Een weergaloze succesformule! Zo schreef Paus Joannes-Paulus II op 6 januari 2001:

« Met het verglijden van de jaren hebben de Concilie-documenten niets van hun waarde of glans verloren. Zij moeten correct gelezen worden, wijd en zijd bekend gemaakt, en ter harte genomen als belangrijke en normatieve teksten van het leergezag, binnen de traditie van de Kerk. Nu het Jubileum is afgelopen voel ik mij meer dan ooit verplicht om naar het Concilie te wijzen als de grote genade die aan de Kerk geschonken is in de twintigste eeuw: daar vinden we een zeker kompas om ons te oriënteren in de eeuw die nu gaat beginnen »

(Joannes-Paulus II, apostolische brief *Novo Millennio Ineunte*).

Tijdens zijn lange pontificaat heeft de huidige Paus er nooit enige twijfel over laten bestaan dat het Tweede

« Geef ons een onbetwifelbaar bewijs dat uw overtuiging juist is en uw strijd niet liefdeloos. Een teken van hoop! »
« Dat teken hebben wij allemaal, het behoort ons allemaal toe: het Geheim van Fatima. Als de H. Maagd besloten heeft om haar kinderen een boodschap te brengen, dan rest er ons alleen maar op de knieën te vallen om naar Haar te luisteren » (abbé de Nantes in antwoord op de vraag van een journalist, 11 oktober

Vaticaan Concilie wat hem betreft **onaanraakbaar** is. Het Concilie is voor hem het enige referentiekader en het krijgt daardoor een statuut dat alle proporties te buiten gaat: buiten Vaticanum II is er geen heil...

Maar welk Concilie? Het Concilie als *gebeurtenis* die een vaste en definitieve vorm gekregen heeft in de documenten en constituties? Of het Concilie als *gebeuren* dat niet ophield met het einde van de zittingen maar ook nadien verder evolueerde?

Twee kampen staan tegenover elkaar. Het ene kamp zweert bij de *conciliaire Hervorming* en verwijst uitsluitend naar de letter van de teksten. Het andere kamp komt op voor de *permanente Hervorming* en beroept zich op de "geest" van het Concilie om voortdurend een stap verder te zetten. Anders gezegd: het kamp van de *tardi* ziet dat het gebouw « voor de helft in puin » ligt en zegt: nu is het genoeg! Maar het andere kamp, dat van de *zelanti*, wil het werk afmaken en omver gooien wat nog overeind staat...

Heel de Kerk zit al veertig jaar in deze noodlottige dialectiek gevangen. Het Concilie zelf – « pastoraal » Concilie *nieuwe stijl* – wordt zo door niemand ten gronde in vraag gesteld.

« NON POSSUMUS »

Slechts één man heeft zich vanaf het begin resoluut verzet tegen de onvoorstelbaar dwaze onderneming die van bij de aanvang van het Concilie in gang werd gezet. Abbé Georges de Nantes toonde in zijn opeenvolgende *Lettres à mes amis* aan hoe « aggiornamento », « hervorming » en « opening op de wereld » slechts schijnbenamingen waren voor wat in feite de zelfvernietiging van de Kerk was.

Het « NON POSSUMUS » van de theoloog van de Katholieke Contrareformatie dateert al van 11 oktober 1962, de dag waarop Paus Joannes XXIII zijn openings toespraak hield. Een nieuwe geest brak toen als een stormwind over de Kerk los, een nieuwe religie probeerde zich in de plaats van de aloude godsdienst te stellen.

De pauselijke toespraak stond bol van het optimisme. Vooraleer hij uitlegde dat Vaticanum II, concilie van een nieuwe soort, niemand zou veroordelen, begon de Paus zelf met een strenge veroordeling van iedereen die zijn rooskleurige denkbeelden over de toestand van Kerk en wereld niet deelde.

Hij wenste zich ook geluk toe met de emancipatie van de staten ten opzichte van de Kerk, waardoor volgens hem het Concilie bevrijd was van elke wereldlijke druk. In werkelijkheid was hij op dat ogenblik reeds het willoze slachtoffer van de meest schandalige druk die een politieke macht ooit op een oecumenisch concilie had laten wegen. Joannes XXIII was gebonden door de geheime akkoorden die in augustus 1962 gesloten waren tussen Moskou en het Vaticaan, en daarom zweeg hij de realiteit van het **communisme** dood en het voortdurende gevaar dat dit vormde voor de hele mensheid. Inderdaad had Moskou aan de bisschoppen en waarnemers van het Oostblok slechts toelating gegeven om naar het Concilie te gaan op voorwaarde dat Rome het engagement aanging om het communisme niet te veroordelen. Op dezelfde manier sloot de Paus zijn ogen voor de **islam** en de onrustbarende vooruitgang ervan in Afrika. Kortom, Paus en Concilie hadden besloten om de gevaren die de christenheid bedreigden niet te zien, en ze zouden dan ook niet proberen er iets aan te doen. Ze zouden er zelfs met geen woord over reppen.

DE CONCILIAIRE REVOLUTIE

« *Het Concilie* », schreef abbé de Nantes ten tijde van de eerste zitting, « *is al lang geen goddelijk feit meer waarop men zich voorbereidt in de stilte van het gebed of met vurige boetedoening. Het heeft de zeer menselijke trekken aangenomen van een reusachtig evenement, een soort van groot congres van een radicale partij* » (*Lettre à mes amis* nr. 120).

Joannes XXIII had het Concilie bijeengeroepen « *een beetje zoals de Franse koning Lodewijk XVI in 1789 de Staten-Generaal samenriep... Iedereen weet hoe uit deze Staten-Generaal de Franse Revolutie voortkwam, omdat de leden van de Constituante gegrepen werden door de roes van de macht en de bezetenheid om alles te veranderen... Ze wilden een nieuwe en rationele wereld creëren, maar geraakten niet verder dan de vernietiging*

van de oude wereld in een chaos van ruïnes » (*Lettre à mes amis* nr. 153).

Een kleine maar overtuigende clan van progressisten zette het hele gebeuren naar zijn hand, met de medeplichtigheid van de media: « *De Paus had ervoor moeten zorgen dat de tweeduizend behoudsgezinde bisschoppen die de overgrote meerderheid uitmaakten, met een welwillend oor zouden luisteren naar de échte geloofsleraars die zeker niet ontbraken op het Concilie. In plaats daarvan werden ze overgeleverd aan de prediking en de onophoudelijke druk van een progressistische clan die met de dag alleen maar arroganter werd. Deze clan beheerste de spreektribune en verkreeg daardoor een beslissend gezag: van zulk een propaganda-instrument hadden zij nooit durven dromen! Zij slingerden hun ideeën, hersenspinsels en eisen in het gelaat van Rome. De hele kudde bisschoppen aanhoorde al die nieuwlichterijen een beetje beduusd, maar kwam daarna geleidelijk in beweging en ging het nieuwe spel meespelen. Onder tusschen werden diezelfde toespraken buiten de conciliaire aula herhaald en aangedikt door de pers, waarop ze werden afgevuurd op de katholieken overal ter wereld. Het progressisme kwam uit Rome! De Curie? Joannes XXIII had haar van bij zijn eerste toespraak aan de kant geschoven en verdacht gemaakt. De geloofsleraars? Hun mening werd nog wel aanhoord, maar als nutteloos en hinderlijk gejammer dat er niet veel toe deed* » (*Lettre à mes amis* nr. 184).

Het resultaat van dit alles was dat het Tweede Vaticaans Concilie slechts **compromisteksten** opleverde. Waarachtige leerstellende definities waren in zulk een klimaat uiteraard onmogelijk. De conciliaire decreten hielden ergens het midden tussen de waarheid van de enen en de dwaling van de anderen, tussen goed en kwaad. Opportunisme en druk van buitenaf gaven de doorslag. Abbé de Nantes aarzelde niet om deze decreten een sluipend vergif te noemen: « *Er steken ongetwijfeld uitstekende zaken in de decreten van Vaticanum II. Er zijn verschillende passages die echt prima zijn – als zoete suiker in een kop thee om de rest gemakkelijker te doen slikken. In die rest bevindt zich, in verdunde vorm, een dodelijke dosis arsenicum: schadelijke dwalingen die haast ongemerkt passeren en het organisme langzaam maar zeker vernietigen* » (CRC nr. 46, juli 1971, p. 6).

Terwijl in de commissies de compromisteksten werden opgesteld, waren ze voor de nieuwlichters eigenlijk al achterhaald. Zij wisten dat ze op de volledige overwinning afstevenden en keken al vooruit. Voor hen hadden de decreten van Vaticanum II slechts een documentaire waarde: **richtingaanwijzers voor een revolutie die niet meer te stuiten was**. Alles wat in het zogenaamde « postconciliaire » tijdperk gebeurd is, was geen verraad aan Vaticanum II maar het onverbiddelelijk doortrekken van de perverse logica van het Concilie zelf.

Daarom is iedereen die, met de beste bedoelingen, wil voortbouwen op Vaticanum II gedoemd om te mislukken: op drijfzand kan men immers geen duurzame constructie optrekken. Alle pogingen in die zin zijn trouwens op niets uitgelopen. Denken we maar aan de fameuze « nieuwe evangelisatie » die intussen dood en begraven is!

ONZE HOOP : VATICANUM III!

De échte toekomst van de Kerk ligt in een nieuw concilie : *Vaticanum III, het Concilie van de restauratie en de expansie van de Kerk*. « *Het is absoluut noodzakelijk dat een Derde Vaticaans Concilie op plechtige en definitieve wijze de verrotte erfenis van Vaticanum II opdoekt* », schreef abbé de Nantes in 1971. « *Vaticanum III zal op de eerste plaats de verwerping betekenen van alle verderfelijke uitvindzels en wanordelijkheden waaraan wij geleidelijk aan sterven. Maar daarenboven zal het de triomf inhouden van het geloof, het leven en zending van de Kerk, voor vele eeuwen. In het spoor van de grote Concilies die orde op zaken stelden in de Kerk zal Vaticanum III getuigen van de aanwezigheid van God !* » (CRC nr. 46, juli 1971, p. 6).

Het is inderdaad noodzakelijk dat een Concilie de restauratie doorvoert : een Paus alleen, hoe energiek ook, is daartoe niet bij machte. « Heel de geschiedenis van de Kerk getuigt hiervan : de grote dwalingen, de grote wanordelijkheden uit de tijden van de ketterij en decadentie werden niet rechtgezet door de Pausen alleen, hoe ondernemend ze ook waren, maar door Concilies ; daar-

bij sloegen de bisschoppen van de hele wereld, samen met de Paus en onder zijn impuls, de handen aan de ploeg om het grote werk van de noodzakelijke heropleving door te voeren » (CRC nr. 46, juli 1971, p. 2).

Betekent dit dat wij gewoon een terugkeer naar het verleden prediken ? Zeker niet. We moeten terug naar 1962, naar het punt waar het fout gelopen is met de Kerk, maar om van daaruit de goede richting uit te gaan en de verloren tijd in te lopen. Er zijn nieuwe vragen die moeten beantwoord worden en moeilijkheden die om een oplossing vragen – maar die antwoorden en oplossingen moeten getuigen van continuïteit met het verleden. « *Wij willen niet terugkeren naar Vaticanum I, naar het Concilie van Trente of dat van Nicea ! Wij willen dat Vaticanum III het vergif van Vaticanum II isoleert en neutraliseert. Wij willen dat Vaticanum III de Traditie redt, en het overgrote deel van de tradities waarin de Kerk zoveel eeuwen lang zo goed heeft geleefd. De Kerk zal uit haar beproeving bevrijd worden, en zoals altijd zal zij sterker en schoner, heiliger en ondernemender zijn dan ooit tevoren* » (CRC nr. 51, dec. 1971, p. 7).

naar broeder Bruno en broeder Thomas

VATICANUM II EN FATIMA

Verschillende bisschoppen waren erg ongerust toen ze merkten dat het Concilie de eredienst tot de H. Maagd volledig verwaarloosde. P. Luis Cerdeira, o.p., schrijft dat bij de redactie van het nr. 67 van *Lumen gentium* talrijke specialisten en concilievaders aandrongen op een uitdrukkelijke vermelding van de devotie tot de Rozenkrans.

Gedurende de tweede zitting drukte Mgr. Rendeiro Crendeiro het verlangen uit « dat het Heilig Concilie de mariale Rozenkransdevotie zou bevorderen en zou aanbevelen bij priesters en gelovigen ». « Want in het koor van theologen en liturgisten », merkte hij in zijn schriftelijke nota op, « hoort men enkele afwijkende stemmen. Er zijn er die zich bezondigen aan een soort van “hyperliturgisme” en die beweren dat men, vooral uit het openbaar gebed, het opzeggen van de rozenkrans van de Allerheiligste Maagd Maria moet weren. »

Tijdens de derde zitting diende kardinaal Cerejeira in naam van 113 bisschoppen schriftelijk het volgende amendement in : « Dat aan de woorden “*de vrome praktijken en oefeningen*” (nr. 67 van

Lumen gentium) zou toegevoegd worden : “*waaronder vooral de rozenkrans*”, zodat de hele tekst zou luiden : “*de vrome praktijken en oefeningen, waaronder vooral de rozenkrans*”. » Om zijn amendement kracht bij te zetten, gaf kardinaal Cerejeira vijf redenen van theologische en pastorale aard op. Maar jammer genoeg verwees de patriarch van Lissabon niet naar de openbaringen van Fatima om zijn vraag te rechtvaardigen.

Uiteindelijk was de commissie die het hoofdstuk over de Maagd Maria voorbereidde van oordeel dat « het Concilie geen bijzondere vorm van devotie moest aangeven » ! Daarom komt er in de Acten van Vaticanum II **geen enkele vermelding van de rozenkrans** voor.

Bij ons weten is geen enkele bisschop, zelfs geen Portugese prelaat, tijdens de zittingen van Vaticanum II in de conciliaire aula opgestaan om de concilievaders op het hart te drukken dat ze de eerherstellende devotie tot het Onbevlekt Hart met vurigheid moesten aanbevelen, overeenkomstig de goddelijke wilsbeschikkingen. Het is ontgoochelend te moeten

vaststellen dat geen enkele prelaat de schijnbare en schadelijke eenstemmigheid van Vaticanum II heeft durven doorbreken. **Alle bisschoppen hebben tenslotte ingestemd met het minimalistisch onderricht over de Allerheiligste Maagd.**

Nochtans is er, volgens de boodschap van Fatima, voor onze Verlosser geen onvergeeflijker misdaad dan het misprijzen voor zijn Allerheiligste Moeder en de beledigingen aan haar Onbevlekt Hart, dat het heiligdom is van de H. Geest. In haar onderhoud met pater Fuentes (26 december 1957) heeft zuster Lucia zelf deze zonde voorgesteld als « *een godslastering tegen de H. Geest die niet zal vergeven worden, noch in deze noch in de andere wereld* » (Matt. 12, 31-32). Deze lafhartigheid van geheel de kerkelijke overheid is zeker niet zonder verband met de straffen die in het derde deel van het Geheim aangekondigd worden...

br. François van Maria-ter-Engelen, *Fatima, joie intime, événement mondial*, uitg. CRC, 1991, pp. 326-327.

HET KERKELIJK CELIBAAT: WAAROM ?

De afgelopen twee jaren werden wij overspoeld door berichten over zedenfeiten gepleegd door geestelijken. De pers lanceerde de ene mediacampagne na de andere waardoor uiteindelijk de hele katholieke Kerk in opspraak kwam. Journalisten en progressisten binnen de Kerk vonden elkaar om « het dossier over het kerkelijk celibaat te heropenen ». Vandaar dat wij het nuttig vinden om onderstaand artikel te publiceren, waarin de traditionele katholieke leer wordt uiteengezet én met liefde en overtuiging verdedigd.

HET PRIESTERSCHAP

IN zijn reeks studies over de sacramenten wijdde abbé Georges de Nantes in mei 1977 ook een uitvoerig artikel aan het sacrament van het priesterschap. Laten we beginnen met hieruit uitvoerig te citeren :

« Het priesterschap is de door God gekozen instelling om op tastbare wijze aan zijn uitverkorenen zijn Waarheid, zijn Leven en zijn Wet mee te delen **en om hen met Hem te verenigen in eeuwigheid**. Zo is elke priester middelaar tussen God en de mensen.

« Reeds in de tijd van het onwetende en vaak boosaardige heidendom waren er veel priesters, waarzeggers en tovenaars die dezelfde rol beweerden te vervullen in dienst van de afgoden. Dat priesterschap had geen echte macht, het was een **voortdurende leugen**. De joden, aan wie God een eerste Openbaring, een heilig Verbond en een Wet had gegeven, kregen **profeten** toegewezen die hen de goddelijke orakels moesten meedelen, **priesters** om hun offers aan God aan te bieden en om van Hem gaven en zegeningen te krijgen, en **rechters** en **koningen** om hen op theocratische wijze te besturen. Zo koos Jahweh de stam van Levi voor de Tempeldienst en het nageslacht van Aäron

voor het priesterschap. Op die manier kwamen het gezag en de macht van de priesters van God en werden ze toegewezen aan mensen van zijn keuze, die in zijn Naam bij het volk werkten en die het bij Hem vertegenwoordigden. Toch waren zij slechts de aankondiging van het toekomstig priesterschap », dat van de mensgeworden Zoon van God.

« Onze Heer Jezus Christus is de volmaakte Middelaar tussen God en de mensen, de Opperpriester die in het Epistel aan de Hebreeën geprezen wordt (8-9). Als Zoon van God bezit Hij het goddelijk leven dat Hij aan de mensen moet doorgeven. Door zijn Menswording wordt Hij één van hen en tevens hun waardigste vertegenwoordiger. Door zijn Verlossingsoffer wordt Hij hun Heiland en zijn leven dat Hij opdraagt wordt bron van genaden voor al degenen die Hem met geloof benaderen.

« Door zijn dood en verrijzenis is Hij aangesteld tot Opperpriester van het nieuwe en eeuwige Verbond, en daarom eist Hij *“alle macht in de hemel en op aarde”* op, omdat ze Hem door de Vader gegeven is. Het is dán dat Hij zijn apostelen de opdracht geeft om het Evangelie aan alle volkeren te gaan verkondigen, ze te dopen, de zonden van de aan hun gezag onderworpen zielen al dan niet te vergeven, het eucharistisch offer op te dragen dat Hij in

hun aanwezigheid ingesteld heeft en dat zij tot zijn gedachtenis blijven herhalen zoals Hij hen gevraagd heeft.

«Op Pinksterdag werden de apostelen, met Petrus aan hun hoofd zoals Jezus Christus het gewild had, vervuld van de Heilige Geest. Zij werden de **predikers** van zijn Woord, de **priesters** van zijn offer, de **leiders** en de **rechters** van zijn heilig Volk. En ze wisten dat ze de **macht** hadden om hun opvolgers te kiezen, aan wie ze hun taak en hun bevoegdheid als **leraars**, **heiligmakers** en **leiders** van de Kerk zouden toevertrouwen, met uitzondering van hun bijzonder charisma dat zij als *stichters* van de Kerk bezaten.

DE APOSTOLISCHE OPVOLGING

«Overal waar de apostelen kerkgemeenschappen stichten, stellen zij leiders aan waarbij ze zich inspireren op de joodse synagogale organisatie. Ze roepen *raden van ouderlingen*, van *presbyters*, in het leven en benoemen *opzichters* ("episkopoi", de latere *bisschoppen*) die de gemeenschappen in hun naam moeten besturen. De handoplegging is de wijdingsritus. ***Ze verleent de priestertelijke macht en een voortdurende genade van staat om ze naar behoren uit te oefenen.*** "Ik herinner u eraan dat ge Gods genade moet doen opleven die ge door mijn handoplegging verkregen hebt", zegt de Apostel tot zijn geliefde maar zwakke Timotheus (II ; 1, 6)... "Wees niet zorgeloos met de genadegave die ge bezit !" (I ; 4, 14)

«De H. Clemens van Rome getuigt dat vanaf het einde van de eerste eeuw de bisschop het hoofd van de gemeenschap en de opvolger van de apostelen is. Hij wordt omringd door een *presbyterium* waarvan de leden zijn helpers en afgevaardigden zijn.

«Met de instelling van ambten zijn de apostelen blijkbaar onderaan begonnen. Hun eerste zorg was van zich door *diakens* te laten helpen voor de materiële bediening van de gemeenschap van Jeruzalem, en dan vooral voor de armenzorg. Vervolgens komen de *presbyters* of priesters, en nog later komt de *episkopos* of bisschop die de apostel of zijn afgevaardigde vervangt wanneer deze te maken krijgt met zwaardere en meer uitgebreide taken. Met "afgevaardigde" bedoelen we mensen als Timotheus of Titus, die boven de plaatselijke geestelijkheid staan en de echte opvolgers van de apostelen zijn.

«Het ware priesterschap, het volle gezag en de macht van de "priesters" van Jezus Christus moeten dus duidelijk geplaatst worden waar ze echt liggen : uiteraard in de eerste plaats bij de apostelen, vervolgens bij hun rondreizende afgevaardigden en via en na hen bij de bisschoppen die op vaste basis aan het hoofd van de plaatselijke Kerken worden benoemd. Het sacrament van het Priesterschap vindt zijn volheid dus niet in de priesters maar in de bisschop. ***De handoplegging bij de bisschopswijding is bijgevolg de blijvende bron van het priesterschap, waaruit de wijding van de priesters en de verschillende lagere wijdingen voortvloeien.***

DE UITMUNTENDE WAARDIGHEID VAN HET PRIESTERSCHAP

«Toen de godgeleerden het opdragen van de H. Mis als de veruit belangrijkste eigenschap van het katholiek priesterschap begonnen te beschouwen, en meer bepaald de macht om het brood en de wijn te consacreren tot het Lichaam en Bloed van Christus, kwam het priester-

schap van de *priester* op de eerste plaats en geraakte de superioriteit van dat van de *bisschop* in de verdrukking, alsof het slechts om een kwestie van hiërarchie zou gaan.

«Het **Concilie van Trente** heeft het priesterschap gered van de ondergang waarin de protestantse ketterij het stortte, door de sacramentele eigenheid ervan te vrijwaren. Tegenover de "woordbedienaars" en "dominees" die de hervormde gemeenschap afvaardigt voor de protestantse prediking en het protestantse avondmaal, heeft het Concilie van Trente gelukkig ***de priesterwijding*** behouden in al haar goddelijke macht om de hostie en de kelk van het misoffer te consacreren en om de zonden te vergeven. ***Anderzijds heeft het Concilie niet alles kunnen verwezenlijken*** en moest de toekomst deze te enge visie op het katholiek priesterschap terug op punt stellen. De door de Voorzienigheid bepaalde tijd van het volledig eerherstel voor het sacrament van het Priesterschap was op komst. Nadat het Eerste Vaticaans Concilie voorgoed de monarchistische structuur van de Kerk door het primaatschap van Petrus had gewaarborgd, evenals de volle persoonlijke onfeilbaarheid van de paus, was het de taak van het Tweede Vaticaans Concilie om het "*sacramenteel karakter van het bisschopsambt*" te omschrijven en om deze heilige wijding terug aan de top van de zeven hogere en lagere wijdingen te plaatsen, ***als de bron waaruit ze voortspruiten en niet als de bekroning van een carrière waarvan deze wijdingen de tussenstappen zouden zijn !***

«Ondanks het feit dat er zich heel wat betwistbare en schadelijke onderdelen in de constitutie «*Lumen Gentium*» van Vaticanum II bevinden, ***treedt het apostolisch ambt van de bisschop er in al zijn volheid naar voor. Voor zijn taken van onderricht, eredienst en bestuur ontvangt de bisschop immers, krachtens de apostolische opvolging, de macht rechtstreeks van Jezus Christus***, met dien verstande dat hij ze slechts geldig kan uitoefenen bij volmacht van de Paus die hem een bepaald gebied toewijst. ***Zo wordt de Herder door Christus naar het volk gezonden dat de Paus hem toewijst, om er de behoeder en als het ware de mystieke bruidegom van te zijn. Van hem krijgen de priesters door hun wijding de macht om te prediken, te offeren en te besturen binnen de grenzen van de rechtsbevoegdheid die hij hen toekent***» (CRC nr. 117, mei 1977).

DE WAARDIGHEID VAN HET HUWELIJK RECHTVAARDIGT HET KERKELIJK CELIBAAT

De grootsheid van het sacrament van het priesterschap en de belangrijkheid van de macht die het verleent hebben lange tijd volstaan voor de westerse christenen om het *kerkelijk celibaat* te rechtvaardigen : ***de definitieve verzaking aan het huwelijk en aan wat eruit voortvloeit, omwille van de liefde voor Jezus Christus en de dienstbaarheid aan de Kerk.***

Maar de modernistische dwaling, die overal is doorgedrongen "*als arsenicum in een heerlijk kopje thee*", ook in de constitutie «*Lumen Gentium*», heeft deze heldere kijk op het priesterschap en zijn goddelijke oorsprong, en dus ook op de uitmuntende waardigheid ervan, vertroebeld. Nu de Kerk *het volk van God* geworden is, hebben de leken voorrang ; iedereen is nu *verantwoordelijk* voor de verspreiding van het Evangelie. Het is de Gemeenschap die missionarissen op pad stuurt

om het Evangelie te verkondigen of die de uitreiking van de communie regelt. « Een protestantse dominee kan dat nu al doen, een door de gemeenschap verkozen leek zal dat morgen kunnen, een vrouw overmorgen. Van de drie hoofdtaken van de priester, namelijk onderricht, heiliging en bestuur, resten er slechts functies, diensten en volmachten zonder sacramentele eigenheid of goddelijk gezag. » In deze context lijkt het kerkelijk celibaat uiteraard **ongerijmd en ongepast**, of heeft het op zijn minst slechts een betrekkelijke waarde.

Om het vandaag de dag te rechtvaardigen en te verdedigen volstaat het niet zich te beperken tot wat er eigenlijk aan ten grondslag ligt: de mystieke vereniging van de ziel met God. Men moet terugrijpen naar de prozaïsche, *laag bij de grondse* rechtvaardiging. Abbé de Nantes heeft eraan herinnerd in zijn *Lettre à mes amis* nr. 234 van 15 september 1966:

« Men heeft teveel de nadruk gelegd op een godsdienstig romantisme waarvan de gemakkelijkheid het goddelijke neerhaalt. Het kerkelijk celibaat leek tot voor kort op een soort geestelijk huwelijk dat op de dag van de priesterwijding voltrokken werd. Voor de priester moest de mis een dagelijkse geestesverrukking zijn, keer op keer, en zijn ziel moest een heiligdom zijn waar de goddelijke Bruidgom zijn bruid teder omhelsde en haar blik van elk aards schepsel afwendde. Wanneer men ervan uitgaat dat het priesterschap onvermijdelijk een dergelijke ommekeer bij de mens teweegbrengt, kan dit slechts jammerlijke vergissingen veroorzaken. De een zal de noodzaak van gebed, boete en voorzichtigheid om de zuiverheid van zijn staat te behouden uit het oog verliezen; de ander zal het als een schijnheiligheid beschouwen dat hij niet zo onthecht is van het aardse als men beweert en zal daaronder lijden. Op een dag zal men er, onder het mom van realisme, op beginnen hameren dat priesters ook maar mensen zijn als de anderen, zonder mystiek leven, en dat men hen zo snel mogelijk moet laten trouwen. » Zover zijn we nu!

Men moet er dus niet voor terugdeinzen te verklaren dat het kerkelijk celibaat niet in de natuur zelf van het priesterschap besloten ligt, **vermits het geen goddelijk voorschrift is** maar gewoon een positieve wet van de Latijnse Kerk. Nochtans beantwoordt die wet aan een zedelijke en herderlijke noodzaak, waaraan men *a priori* niet zou denken maar die toch voor de hand ligt: de Kerk moet de celibaatsregel in stand houden om het zedelijk niveau van de samenleving op peil te houden, vooral inzake “het statuut van de vrouw”, en moet ervoor zorgen dat er voldoende vurige geestelijken zijn die het evangelisch ideaal zo dicht mogelijk benaderen en de gezinnen dus goed kunnen begeleiden.

Paradoxaal genoeg zou men dus kunnen stellen dat de wet op het kerkelijk celibaat gerechtvaardigd wordt door... de waardigheid van het sacrament van het huwelijk! Laten we de uitleg van abbé de Nantes in zijn *Lettre à mes amis* nr. 232 van 25 augustus 1966 lezen: « **In tegenstelling tot wat men geneigd zou zijn te denken is het omdat het huwelijk een zodanige waardigheid gekregen heeft in het Nieuwe Testament, door het voorbeeld van de Heilige Familie en van zoveel heiligen, dat het minder en minder verenigbaar is gebleken met de priesterwijding. Dus niet omwille van de zogezegde minderwaardigheid**

die zolang aan het huwelijk toegedicht is, maar integendeel omwille van de verhevenheid ervan. »

HET KERKELIJK CELIBAAT IN EEN MINDERWAARDIGE OF DECADENTE MAATSCHAPPIJ

Abbé de Nantes vervolgt: « Laten we het eerst hebben over het huwelijk in een minderwaardige of decadente maatschappij. Het wordt er verlaagd en teruggebracht tot de brutale bevrediging van de natuurlijke instincten. De meest verheven personen dulden het, zonder meer, omdat het maatschappelijk noodzakelijk is en aan een behoefte beantwoordt. Het hoger belang en de grote toewijding van de burgers gaan naar andere zaken uit: *godsdiens, kunst, politiek, handel*. Dat is de regel in de heidense maatschappijen, zelfs die van Athene of Rome. De liefde wordt er slechts bezongen in uitzonderlijke wezens. Het is voor de meerderheid van de mensen slechts een bijkomstige zorg, een ondergeschikte bezigheid in een leven dat beheerst wordt door hooggestemde taken of hoogstaander vermaak. De vrouw wordt er herleid tot de rol van hoofddienares van het gezinshoofd, genotsinstrument – temidden van andere vrouwen – en huisbazin. In een dergelijk klimaat kan men zich voorstellen dat het priesterschap aan gehuwde mensen werd toevertrouwd, zoals dat met de meeste apostelen of bisschoppen van de primitieve Kerk het geval was, of aan bekeerlingen die, zoals Sint-Augustinus, ondanks de huwelijksband een losbandig leven achter de rug hadden, maar ook aan anderen die nog niet gehuwd waren en aan het huwelijk verzaakten. **Het was een bijkomstigheid.** Men werd er alleszins niet volledig door opgeslorpt. Daartegenover staat dat *men nooit zou aanvaard hebben – in het Oosten nu nog niet trouwens – dat een priester na zijn wijding zou huwen.*

« In een maatschappij waar de vrouw een ondergeschikte plaats inneemt en haar liefde in het hart van de man een erg secundaire rol speelt, veroorzaakt het feit van gehuwde priesters dus geen moeilijkheden. Maar het is duidelijk dat de “bevordering van de vrouw”, of beter gezegd de ontwikkeling van de katholieke huwelijksmoraal en van de sacramentele spiritualiteit, waardoor een man en een vrouw zich aan elkaar toewijden in een unieke liefdesband, in die maatschappij een duidelijk verlies van aanzien voor de gehuwde geestelijkheid **en een streven naar het kerkelijk celibaat** teweegbrengt. De gewoonte voor een priester om te huwen wordt minder en minder aanvaard.

« Zo ook staat elke ongeregelde overtreding van de celibaatsplicht, vanaf het ogenblik dat ze een maatschappelijk gegeven wordt, gelijk met **het neerhalen van de vrouw en een aanslag op de waardigheid van het huwelijk**. Of het nu gaat over het *concubinaat* in bepaalde zuiderse katholieke landen of over het huwelijk van priesters en kloosterzusters die plotsklaps van hun banden “bevrijd” worden, zoals in het *Duitsland van Luther* [men zou eraan kunnen toevoegen: *zoals vandaag de dag in onze postconciliaire tijden*], altijd hebben deze toestanden een neergang van de zeden in gang gezet. **Als aan God gewijde personen zo handelen en aan de bekoring toegeven, als ze zo driftig hun geloften verbreken, dan wordt het zonneklaar waarom ze dat doen: omdat de vleselijke instincten de bovenhand gehaald hebben.**

Maar daardoor wordt tegelijkertijd het huwelijk ontheiligd. Men mag dan nog luid de onweerstaanbare kracht van de liefdeshartstochten inroepen, nooit zal men in staat zijn om tegelijkertijd de deugdzaamheid, de adel en de zelfvergetelheid van de liefde te roemen. *Het priesterschap zal er nooit voordeel uit halen* als priesters met een vrouw mogen samenleven of als het wettelijk celibaat wordt afgeschaft, maar het zal vooral *een belediging van het huwelijk* zijn omdat dit dan herleid zal worden tot niet meer dan de bevrediging van de lichamelijke instincten. *Het "priesterhuwelijk" is als het overspel, dat door zijn wettelijke benaming "echtscheiding" niet gerehabiliteerd wordt. Ze sleuren beide hand in hand een beschaafde maatschappij de dieperik in door de gewijde waardigheid van de huwelijksband neer te halen.*

HET KERKELIJK CELIBAAT IN DE DIEP GEHEILIGDE MAATSCHAPPIJEN

«Laten we het nu hebben over het huwelijk in onze door de Wet en de Genade van het Evangelie geheiligde maatschappijen. Samen met de spiritualiteit van het religieus leven is die van de echtelijke liefde en het christelijk gezin verfijnd en tot bloei gekomen. Zo gaat in onze samenleving, tenminste in wat zij als het meest verhevene te bieden heeft, de meeste belangstelling en toewijding niet meer uit naar de openbare zaken maar *naar de essentiële realiteit van het gezin*. Het overige wekt in de ziel van onze tijdgenoten meestal slechts een betrekkelijke of bezoldigde belangstelling op. *Het huwelijk is voor het priesterschap dus een te duchten rivaal geworden*, meer dan het openbaar ambt, de hartstocht voor de wetenschap of het financieel voordeel van sommige loopbanen. We hebben hier te maken met *de te duchten wedijver tussen twee hoogstaande roepingen, tussen twee grote sacramenten*. Hoe zou men ze dan ook in één mensenleven kunnen samenbrengen? Het is onmogelijk dat een jongeman vandaag de dag een jong meisje omringt met een volmaakte, diepe liefde, zich vervolgens met haar verlooft en dan trouwt – dat is al voldoende om iemands hart en leven te vullen! – en tegelijkertijd een even diepe, verheffende en opslorpende priesterroeping voedt. De woorden van onze goddelijke Meester weerklinken hier met volle kracht: "Niemand kan twee meesters dienen" (Matth. 6, 24).

«Men moet ten allen prijze ingaan tegen hen die in het priesterhuwelijk een oplossing voor de roepingschaarste menen te zien. Ze beelden zich in dat sommige jongeren, die de moed niet kunnen opbrengen om de sterke aantrekking die ze ten opzichte van het huwelijk voelen op te offeren voor hun godsdienstige roeping, aan het ene kunnen beantwoorden zonder het andere op te geven. Maar het meisje dat ze in die omstandigheden uitverkiesen zal, vanaf het eerste ogenblik dat ze in hun leven binnentreedt, alle aandacht opeisen, omdat ze een voltijdse echtgenote wil zijn. Ik wed dat ze er snel in zal slagen haar verloofde ervan te overtuigen helemaal de hare te zijn, gevoelsmatig en daadwerkelijk, en te maken dat hij volledig toegewijd is aan zijn toekomstig gezin, aan haar en aan de kinderen die uit hun huwelijk voortkomen. Wie zal het haar verwijten? Ze zal haar liefde beter verdedigd hebben dan Jezus Christus het gedurfd heeft door de mond van de bisschop. Zij zal de overwinnaar zijn in deze strijd voor de verovering van

een hart, omdat de liefde voor God op voorhand een vergelijk aanvaardde. *De opheffing van de celibaatsverplichting zou in onze moderne maatschappijen de onmiddellijke verdwijning van de seculiere en de snelle afname van de reguliere geestelijkheid teweegbrengen.*

HET KERKELIJK CELIBAAT ALS WAARBORG VOOR HET MYSTIEK KARAKTER EN DE APOSTOLISCHE ZELFVERLOOCHENING VAN DE GEESTELIJKHEID

«Het voorbeeld van de protestantse dominees laat vermoeden hoe het met een gehuwde geestelijkheid gesteld zou zijn. Er zijn waardige en oprechte dominees die goede, gehuwde huisvaders zijn. Maar het lijdt geen twijfel dat, op enkele zeer zeldzame uitzonderingen na, hun taak er zwaar onder lijdt. Ook bij hen is er een nijpend roepingentekort dat onze hervormers zou moeten doen nadenken. Men moet ervan uitgaan dat in het geval van een katholieke geestelijkheid die samengesteld is uit gehuwde familievaarders, het priesterschap *zijn twee eeuwenoude en onvergelykbare eigenschappen zal verliezen, namelijk zijn mystiek karakter en zijn apostolische zelfverloochening*. In het beste geval wordt het een matig gewaardeerd vrij beroep, zoals in de protestantse landen, in het slechtste geval een "noodzakelijke en niet lonende baan" zoals bij de straatarme Slavische geestelijkheid. Weinigen zullen dat in ons oecumenisch klimaat durven zeggen om niet de indruk te wekken onze afgescheurde broeders af te breken. Maar een idyllisch beeld van hun godsdienstige gemeenschappen schetsen is een leugen en het betekent dat we de unieke volmaaktheid van de katholieke Kerk ontwaarden. *De waarheid bestaat erin te zeggen dat de geest van gebed sedert eeuwen vrijwel niet meer bestaat in het Oosten, en nog minder bij de protestanten. De besten onder hen lijden eronder en erkennen het. Zo ook zijn het priesterlijk apostolaat en de missie-ijver in het afgescheurde Oosten onbestaande. Wat de protestanten betreft, hun zendingsarbeid is pas begonnen in de negentiende eeuw, uit jaloezie om het succes van de katholieke missionering.*»

HET KERKELIJK CELIBAAT WORDT ALLEEN IN HET KATHOLIEK GELOOF BELEEFD

Uit dit alles kunnen we met zekerheid afleiden dat het in vraag stellen van het kerkelijk celibaat en de wildgroei aan schandalen op *een niet opvolgen van de genade* wijst. Het is een onbetwifelbaar bewijs van *het tekortschieten van de hiërarchie*, vermits het sacrament van de wijding hen voldoende genaden van staat verleent om het christenvolk te heiligen.

Méér nodig nog dan de harde veroordeling van de schuldigen is dus *een gewetensonderzoek door de hiërarchie*. Laten we hopen dat al deze schandalen de kardinalen er op het volgende conclaaf van overtuigen dat de Kerk een échte hervorming nodig heeft, *in capite et in membris*, in alle geledingen van de clerus. Deze hervorming zal een werkelijke Contrareformatie moeten zijn, vermits ze zal moeten beginnen met de veroordeling van de moderne leerstellige dwalingen. Want er is geen kerkelijk celibaat zonder zuiver geloof:

«De priesterlijke kuisheid *wordt in het geloof gepenbaard*. Het is geen bedwelmend gevoel of een gevoelsmatige ontboezeming. In het begin misschien wel,

omdat de beginnelingen die bijzondere genade nodig hadden. **Maar dat moet niet blijven duren.** De menselijke vertroosting verdwijnt, de voelbare gunsten vanuit de hemel komen niet meer en de priester gaat verder, zoals zijn Meester steunend op de stok van het Kruis. Dit celibaat dat hij vrij gekozen heeft en dat hij bewust in verband heeft gebracht met zijn definitief offer, wordt voor hem voortaan een verplichting. Alleen het geloof overtuigt er hem van dat het een volmaakte staat is, glorievol voor God en verdienstelijk voor hemzelf, en tevens de bron van een wonderlijk geestelijk vaderschap. Hij gelooft dus, met zijn hart, zijn ziel en zijn verstand, maar hij ondergaat daardoor nog geen gedaanteverandering of is daardoor niet vrij van gevoelens of bekingen. **De huwelijksband van zijn ziel met Gods Woord wordt door hem in het Onzichtbare beleefd.** Tijdens de Mis, terwijl hij zich door zijn ambt met de goddelijke Offerpriester én het goddelijk Slachtoffer vereenzelvigt, herhaalt hij zijn priestergeloften en draagt hij zijn leven vol zelfverloochening op als een liefdesoffer, in vereniging met het heilsoffer van de Opperpriester. De Mis is geen uitwisseling van zoete ontboezemingen, zoals sommigen het zich inbeelden. Dat zou ontluisterend zijn ! Het is een geloofsgeheim, *Mysterium fidei*, en de werkzame kracht van de genade. Het bewerkt in de ziel van de priester een heropleving van de zedelijke deugden die eigen zijn aan zijn priesterschap. De rest van de dag zal aldus behoed, opgedragen en geheiligd worden, maar zal daarom niet minder hard zijn.

«Het is uiteraard prachtig dat we met goddelijke zekerheid weten dat **wij begunstigen van de goddelijke liefde zijn.** Maar die wetenschap **ontlast ons van geen enkele strijd, geen enkel lijden, geen enkele vernedering.** Integendeel. De echte mystieke weg van de priester is pijnlijk door de verzaking aan het zinnelijke. Door zijn lichaam te overwinnen, op zijn hoede te zijn voor de valstrikken van de wereld, door, slechts bewapend met het harnas van het geloof, aan Satan te weerstaan, verwerft de priester de “engelachtige deugd”, maar ten koste van een hoge prijs ! Het priesterleven is groots in zijn aangrijpend realisme, met zijn beproevingen, zijn verborgen strijd en in het geheim behaalde overwinningen, zijn zelfgave waarin de Liefde vervolmaakt wordt. En zelfs wanneer de mysticus komaf zal gemaakt hebben met de vergankelijke ijdelheden en al zijn zintuigen in bedwang zal hebben, zal hij de nog meer beproevende zuiveringen van de geest moeten ondergaan. **Zijn gebeden en zijn dagelijkse mis zullen lange tijd veeleer zijn Goede Vrijdag dan zijn Pasen zijn** » (abbé de Nantes, *Lettre à mes amis* nr. 234).

Het voorgaande laat ons toe *a contrario* te begrijpen hoezeer de religie van de *cultus van de Mens* onverenigbaar is met het behoud van het kerkelijk celibaat. Het is meteen ook duidelijk waarom er geen roepingen meer zijn en waarom allerlei schandalen de Kerk belasten. De wedergeboorte van de Kerk en van de *cultus van de mensgeworden God* zal hand in hand gaan met het herstel van de kuisheid en de heiligheid van het priesterschap in al zijn waardigheid en eer.

DE NEDERIGE WERKELIJKHEID VAN HET LEVEN VAN DE PRIESTER

Abbé de Nantes heeft ons altijd aangemaand om de pastoors van weleer, *de grondtroepen van de Kerk*, te

vereren en te beminnen. Hij beëindigt zijn *Lettre à mes amis* nr. 232 trouwens met een verhaal over één van hen.

«Ik herinner me het gelaat van de eenvoudige dorpspastoor uit mijn jeugd. Toen ik de eer had om de sedert lang gekoesterde droom om zelf dorpspastoor te worden in vervulling zag gaan, was mijn enige betrachting om abbé Fresnay, vóór de oorlog pastoor van Chônas L'Amballan, zo goed mogelijk na te volgen. Wanneer we om halfzeven 's morgens in de kerk aankwamen om voor ons plezier het *Angelus* te luiden, was hij er al. Hij prevelde zijn brevier in zijn koorstoel. En in de loop van de dag zagen we hem opnieuw verzonken in gebed in zijn tuin, rozenkrans in de hand.

«**Deze man bad** ; dat kon men zien aan de voldoening die hij had in de plechtigheden. **Hij hield van Onze-Lieve-Heer en Onze-Lieve-Vrouw.** Zij maakten hem gelukkig, zij waren zijn enige liefde. Zet een vrouw en kinderen in de pastorie en men kan er donder op zeggen dat het ochtendgebed, de dagelijkse Mis en het brevier er zouden overschieten. Alleen het strikte administratieve minimum, de zondagsdienst, zou overblijven.

«Mijn beste abbé Fresnay, vergeef mij deze heilighennende veronderstelling. Als volwassene kniel ik nu voor u neer, nu ik meer begrip heb voor sommige zaken. Ik bewonder uw priesterlijke deugden die de mensen niet gekend hebben. Gedurende heel onze jeugd is hij pastoor gebleven van dit dorpje met driehonderd inwoners, tot hij op een dag tot *aalmoezenier van een gekkenhuis in de buurt van Lyon* werd benoemd. Daar is hij in de vergetelheid aan zijn einde gekomen. Nu is hij gelukkig in de hemel, temidden van de talloze kinderen die hij gedoopt en onderricht heeft, de parochianen die hij op het rechte pad heeft gehouden, de zieken die hij bezocht, gebiecht en bediend heeft. Hij wordt nu omkransd door een gloriekroon, een beetje zoals op 15 augustus, wanneer hij in zijn goudkleurige kazuifel in een wolk wierook stond of wanneer hij 's avonds tijdens de processie het Heilig Sacrament door de straten droeg als het schitterend middelpunt van de parochie. De mannen droegen het baldakijn, de Kinderen van Maria waren als engelen getooid met lange blauwwitte sluiers, en de kleine kinderen strooiden bloemen. Maar wat zag hij zelf tijdens zijn kleine dorpszegepraal ? Zijn nederige kudde die geen opmerkelijke vertroosting kreeg, zijn ongeschijnlijk nietig werk als pastoor. **Toch behield hij de ijver voor het heil van de zielen, de onvermoeibare, stipte toewijding van de priesters uit die tijd en van alle tijden, de handhavers van de Kerk tot op onze dagen.** Hij bezocht de één niet meer dan de ander, had geen boezemvrienden en schonk niet méér aandacht aan de arme boer dan aan de rijke kasteelheer, waardoor hij door iedereen geliefd was. Denkt u dat een dermate opslorpemde, herderlijke taak en de totale zelfverloochening, die als een tweede natuur geworden was, met een vrouw en kinderen mogelijk zouden zijn ? Laten we de toekomst niet op hersenspinsels bouwen. Wat in het glorierijk priesterschap van de Latijnse Kerk algemeen is, is elders uitzonderlijk. Men begrijpt dat en kan het verontschuldigen. Abbé Fresnay vond zijn priesterlijk leven zo mooi en waardig **omdat hij alleen was met God.** »

broeder Pierre van de Gedaanteverandering

ONZE GODSDIENST VAN A TOT Z

DOOR ABBÉ GEORGES DE NANTES

IV. DE ZOON VAN GOD, HET WOORD, IS MENS GEWORDEN

« *God heeft de mensen na de zondeval niet verlaten, maar Hij heeft zich over hen ontfermd en hun een Verlosser beloofd en gezonden* », leert de Mechelse catechismus ons (MC vraag 64). Hoewel terneergeslagen door onwetendheid, zonde, ziekte en dood, vergat de mensenfamilie van geslacht tot geslacht nooit volledig de belofte van redding. En dat was vooral het geval daar waar God onophoudelijk die redding aankondigde: het volk van Israël, waar de Belofte al *belichaamd* werd. De Verlosser zou geboren worden uit het ras van Abraham, uit de stam van Juda, uit de nakomelingen van David. De Messias zou dus « *zoon van David* » zijn.

Maar de vrucht overtrof in de hoogste mate de belofte: « *De beloofde verlosser is God de Zoon, die voor ons mens is geworden, onze Heer Jezus Christus* » (MC vraag 65). Dat is het mysterie van de Menswording dat niemand zich ooit had kunnen inbeelden!

Hoe is de Zoon van God mens geworden? Door een lichaam en een ziel aan te nemen in de schoot van de Maagd Maria. Er gaapt zo'n ontzaglijke kloof tussen de Godheid (zuiver en oneindig Wezen) en het mens-zijn (een beperkte bestaansvorm, een geschapen natuur) dat zij toch niet onverenigbaar zijn. Het is niet absurd van te geloven dat de Godheid in de Persoon van de Zoon het mens-zijn kan aannemen om onder ons te komen wonen en zich aan ons te openbaren in dit mens-zijn, dat daarvoor het "*toegevoegde werktuig*" van de Godheid is geworden. We hebben hier eerder met een mysterie van welwillende goedheid te maken dan met één van zelfvernietiging: « *Wat een wonderbare uitwisseling! De Schepper van het menselijk geslacht heeft een bezielde lichaam aangenomen en heeft zich verwaardigd geboren te worden uit de Maagd. Hij is mens geworden zonder menselijk zaad en heeft ons rijkelijk deelachtig gemaakt aan zijn goddelijkheid!* » (liturgie van de Besnijdenis).

Wat is de reden van deze Menswording? « *God de Zoon is mens geworden om ons te redden van de eeuwige dood, die wij verdienden door onze zonden* » (Catechismus van de H. Pius X). Dit heilbrengende mysterie werd door de Griekse Kerkvaders uitstekend begrepen

en verwoord: « *God is mens geworden opdat de mens tot God zou gemaakt worden.* » Dit axioma heeft tot regel gediend voor heel de christelijke theologie en bevat als in een schijn de kostbare diamant van het Mysterie:

God is mens geworden. Zo is de levende, zichtbare, historische Persoon van Jezus Christus geboren uit God de Vader vóór alle eeuwen. Zo is het mensgeworden Woord volledig en volmaakt God uit God, Licht uit Licht, Ware God uit de Ware God, « *één in wezen met de Vader* » (Geloofsbelijdenis van Nicea). Zo kon Hij vanuit zijn eigen natuur de genade, het goddelijk leven meedelen aan de mensen die zijn broeders geworden waren.

Opdat de mens tot God zou gemaakt worden...

Maar dan moest dit eeuwig Woord wel binnentreden in de wereld, echt en volledig een van de onzen worden, mens zoals wij, en meer nog: individu geboren uit ons bloed en lid van de menselijke afstamming, in alles onze menselijke toestand met ons delend – met uitzondering van de zonde (Hebr. 4, 15), maar toch gehaast om "zich tot zonde te maken voor ons" (II Kor. 5, 21). Zo kon hij voor ons de redding verwerven door zijn eigen verdienste.

De Kerk kwam er dus toe om, tegen alle soorten ketterijen in, haar dogma te verwoorden in beslissende termen. Hij was niet louter mens, zoals de ebionieten zegden, niet een mens door God bewoond, zoals Nestorius voorwendde, geen mengsel van mens en God, zoals Apollinarius zei, niet God die het voorkomen van een mens aannam, volgens het docetisme...

De Kerk legde in het Concilie van Efese in 431 volgende definitie vast: « *Er is maar één Persoon in Jezus Christus, te weten de Persoon van God de Zoon* » (MC vraag 70). En op het Concilie van Chalcedon in 451 werd daaraan toegevoegd: « *Er zijn twee naturen in Jezus Christus: de goddelijke natuur sinds alle eeuwigheid, en de menselijke natuur sedert zijn menswording* » (MC vraag 69), twee naturen die volmaakt en onvermengbaar zijn. Het mysterie is ontoegankelijk, maar de verwoording ervan is ontdaan van elke dubbelzinnigheid die uit laksheid of trouweloosheid zou worden ingegeven.

V. HET LEVEN VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

Het leven van Jezus Christus wordt verhaald in de vier Evangelies, die geschreven zijn door de H. Mattheüs, de H. Marcus, de H. Lucas en Sint-Jan. Alle vier waren zij apostelen of trouwe leerlingen van de apostelen, alle vier werden zij gemarteld en waren zij heilig, geëerd door de Kerk. Alle vier hun werken werden door de hele christelijke gemeenschap ontvangen lang vóór de val van Jeruzalem in het jaar 70, zelfs vrij kort na het verstrijken van de verhaalde gebeurtenissen. Hun getuigenis werd erkend door een uitgesproken

vijand van de nieuwe "*sekte*", Saulus van Tarsus, die zeker vanaf het jaar 33 de apostel Paulus werd. En dan zijn er nog het verveelde stilzwijgen en de razernij van de gezagsdragers in Jeruzalem, priesters, schriftgeleerden en farizeeërs...

Alles bewijst de eerlijkheid en het realisme van de evangelisten, de waarheid, de objectieve nauwkeurigheid en de historische waarde van hun nederige verhalen. De Kerk heeft gelijk van er al negentien eeuwen op te vertrouwen.

DE GEBOORTE IN BETHLEHEM EN HET LEVEN IN NAZARETH

Jezus wordt in Bethlehem geboren, volgens de Schriften (Matth. 2, 5). Deze Blijde Boodschap of *Evangelie* wordt verkondigd aan de herders door de engelen en, heel ver daarvandaan, aan de wijzen door een wonderbare ster. Het Kind wordt besneden en ontvangt de naam die de Engel aan Maria (Lc. 1, 31) en aan Jozef (Matth. 1, 21) meegedeeld had : *Jezus*, en niet Emmanuel zoals Isaïas zeven eeuwen tevoren had aangekondigd (7, 14). Hij wordt de veertigste dag na zijn geboorte opgedragen in de Tempel. En dan barst het drama los, als een eerste vervulling van de profetie van de grijsaard Simeon : hij moet naar Egypte vluchten om aan de woede van Herodes te ontsnappen.

Na de terugkeer naar het Heilig Land, in Galilea, leidt Jezus gedurende dertig jaar een onopvallend bestaan bij Maria en Jozef : *« een verborgen leven van gebed, gehoorzaamheid en arbeid »* (MC vraag 80). Dat is het goede voorbeeld van Jezus. Op zijn twaalf jaar ontsnapt Jezus tijdens de bedevaart naar Jeruzalem aan zijn ouders : dat is om hen duidelijk te maken dat hij zijn eigen mysterie en zijn goddelijke zending kent : *« Wist ge dan niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn ? »* (Lc. 2, 49)

HET OPENBAAR LEVEN IN GALILEA EN IN JERUZALEM

« De laatste jaren van zijn leven heeft Jezus Christus zijn Evangelie verkondigd, de waarheid van zijn leer door vele mirakelen bevestigd en zijn apostelen voorbereid om zijn werk voort te zetten » (MC vraag 81).

VI. DE ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA, MOEDER VAN GOD

« Wij moeten de heilige Maagd Maria vereren op een bijzondere wijze boven alle heiligen en alle engelen, omdat zij de Moeder van God is, de Koningin van de hemel en de Middelaars van alle genaden » (MC vraag 348).

Vanaf het ogenblik dat wij geloven in Jezus, ZOON VAN GOD, God zelf, *« één in wezen met de Vader »*, kunnen en willen wij aan de Allerheiligste Maagd Maria, zijn moeder, de titel en de werkelijkheid van MOEDER VAN GOD niet weigeren, overeenkomstig de definitie van het concilie van Efese in 431. De catechismus formu-

Gedurende drie jaren toont Onze Heer Jezus Christus ditzelfde mysterie aan de wereld en onderwijst hij zijn heilsleer, eerst in Galilea aan de armen van Israël, en daarna aan de autoriteiten te Jeruzalem die hem ter dood zullen veroordelen als valse Messias, godslasteraar en relschopper. We kunnen deze korte maar rijkge vulde periode hier slechts in enkele hoofdlijnen weergeven.

Jezus wordt tijdens zijn doopsel tot Koning-Messias gewijd door de zalving met de Heilige Geest. In de woestijn overwint hij Satan. Hij kiest zich twaalf apostelen uit en begint het Evangelie te prediken.

Hij bewijst zijn goddelijke macht, hij laat aan de mensen geleidelijk verstaan dat hij van goddelijke oorsprong is door de zieken te genezen, de duivels uit de bezetenen uit te drijven en oppermachtig de zonden te vergeven. Andere wonderen tonen zijn goddelijk meesterschap over al het geschapene aan : hij vermenigvuldigt de broden, stilt de storm, wekt doden ten leven. Meer nog, terwijl hij zelf de profetieën van het Oude Testament vervult, spreekt hij er nieuwe uit die in de loop van de tijden allemaal zullen uitkomen. Zo kondigt hij aan zijn apostelen zijn lijden aan, zijn dood in Jeruzalem en zijn verrijzenis op de derde dag, waarbij hij hen uitnodigt om zelf hun kruis op te nemen en hem te volgen.

In Jeruzalem, tegenover de joodse autoriteiten, getuigt hij bij herhaling klaar en duidelijk dat hij de Messias is, de Zoon van David, de verwachte Verlosser van de wereld en de enige Zoon van God. Maar hij wordt verworpen door de joden en voorspelt daarop de ondergang van Jeruzalem, de bekering van de volkeren, de beproevingen en de triomf van zijn Kerk.

leert het zeer helder : *« De heilige Maagd Maria is waarlijk de Moeder van God, omdat haar Zoon Jezus Christus God is »* (MC vraag 77).

Hoe zou een schepsel met zo'n roeping, zo'n genadestaat, zo'n glorie "gewoon" kunnen zijn ? Hoe zou de H. Maagd Maria kunnen gelijken op, laat staan gelijk zijn aan, de andere mensen die slechts zondaars en zondaresen zijn ? Onmogelijk, ondenkbaar ! Maria was heilig van vóór haar geboorte, meer dan enig ander schepsel, Jezus uitgezonderd. En zij is gedurende haar leven heiliger en heiliger geworden. In de Hemel is zij voor

altijd heilig, en meer dan elke andere vrouw bekleed met glorie, eer, macht en vreugde.

Om haar uitzonderlijke volmaaktheden te ontdekken moet men zich in het Hart van God plaatsen, in de schittering van zijn eeuwige raadsbesluiten en in het vuur van zijn liefdevolle wilsbeschikkingen, zoals deze ons worden onthuld in de Heilige Traditie en de Heilige Schriften die door de Kerk overvloedig van commentaar voorzien zijn. Maria is in haar onvergelijkelijke voorbestemming de « **Onbevleete Ontvangenis** », door God geconcipieerd als werktuig voor zijn reddingswerk. Zij is de samenvatting van heel de schepping en het schitterendste sieraad van de mensenfamilie, « **één in wezen** » met het Woord volgens de wil van de Vader – overeenkomstig de gewaagde uitroep van Sint-Leo : « **consubstantialis Patri, consubstantialis dignatur et matri** » (Epistola ad Pulcheriam Augustam).

Zij is mens. Zij is vrouw. Maar in deze natuur en in deze toestand heeft zij alle volmaaktheden, alle genaden waarmee God haar kan overstelpen. Dat illustreren de vijftien mysteries van de Rozenkrans, in de volgorde waarin ze voorkomen in elk leven, elke roeping, elke opgang naar de heiligheid : blijde, droeve en glorierijke mysteries.

DE BLIJDE MYSTERIES

Door de blijde mysteries bereidt de H. Maagd het werk van haar Zoon voor. Het zijn : haar Onbevleete Ontvangenis, haar geboorte, haar opdracht in de Tempel – waarmee haar religieuze en maagdelijke toewijding aan God alleen wordt uitgedrukt. Dan volgt haar verlovings met Sint-Jozef, uitgekozen tot beschermer en geestelijke bruidegom, niet zonder goddelijke ingeving. Vervolgens komen de grote beslissende mysteries : de Boodschap, het Bezoek, de Geboorte, de Zuivering (volledig overbodig voor de Volmaakt-Zuivere, maar niettemin in grote

nederigheid volbracht) en tenslotte de Wedervinding van het Kind Jezus in de Tempel.

DE DROEVE MYSTERIES

Door deze mysteries werkt Maria in stilte mee met het Lijden van haar Zoon. Ze vangen eigenlijk al aan met de jaren van het verborgen leven in Nazareth, een leven van armoede, vernedering en misschien zelfs vervolging. Dan volgen de vermoedenissen en de morele beproevingen van

het Openbaar Leven, temidden van de heilige vrouwen in Jezus' omgeving. Tenslotte zijn er de verschrikkelijke mysteries van het Lijden van Christus : de Doodstrijd, die ze van ver met hem deelt, in een even grote eenzaamheid en angst ; de Geseling ; de Kroning met doornen ; de Kruisdraging en hun heldhaftige ontmoeting ; en tenslotte de Dood van het onschuldige Lam, na drie uren van onnoemelijk lijden dat zij deelt aan de voet van het kruis, zodat zij door deze medeverlossing onze Moeder wordt, middelares van alle genaden.

DE GLORIERIJKE MYSTERIES

Hierdoor wordt de H. Maagd verenigd met de hemelse glorie van haar Zoon : de Verrijzenis, de Hemelvaart van Jezus, Pinksteren (Maria wordt dan Koningin van de Kerk, voorbeeld van alle deugden, middelpunt van het gebed en onuitputtelijke bron van apostolische liefde). Daarna verrijst zij met lichaam en ziel uit haar « *inslapping* » (*dormitio*) en verenigt haar eigen Tenhemelopneming haar met Jezus in de Hemel. En tenslotte is er haar Kroning, die haar onder de lofzangen van de engelen en de heiligen uitroept tot dochter van de Vader, Moeder, zuster en bruid van de Zoon, Tempel van de Heilige Geest in de eeuwige glorie.

Zo moeten wij ons Maria altijd maagd voorstellen, met haar zo zoete Hart, zo liefelijk en onbevleet, niet te scheiden van het Heilig Hart van Jezus in de hemel en, op de aarde, middelpunt van het geloof en de vurige godsvrucht van de katholieken.

VII. DE VERLOSSING VAN DE WERELD DOOR HET KRUIS VAN JEZUS

In dit hoofdstuk gaat het over het grote mysterie van de Verlossing, « *het mysterie van Jezus Christus die op het kruis gestorven is om alle mensen vrij te kopen* » (MC vraag 89). De kleine catechismus preciseert : « *Jezus Christus heeft voor ons armoede, vernedering en vervolging doorstaan ; op de dag van zijn lijden werd hij gevangen genomen, bespot, geïnsult, met doornen gekroond en gekruisigd* » (MC vraag 82). Men moet de

Lijdensverhalen in de vier Evangelies opnieuw lezen om alles te weten.

Samen met de heilige Traditie voegt de grote catechismus hieraan toe dat « *het grootste lijden van Jezus tijdens zijn Passie eruit bestond dat Hij zich als verpletterd voelde door de enorme massa en de lelijkheid van onze zonden en door de ondankbaarheid van de mensen.* » Heeft Sint-Paulus niet geschreven dat God

op dit Uur « *hem tot zonde heeft gemaakt voor ons, hij die de zonde niet gekend heeft* » (II Kor. 5, 21), en « *tot vloek voor ons* » (Gal. 3, 13)? En heeft hij zelf niet gezegd dat « *de Zoon van God is gekomen om zijn leven te geven als losprijs voor de menigte* » (Matth. 20, 28; Mc.10, 45)? Dit alles is zowel psychologisch als lichamelijk afschrikwekkend.

De plaats, de datum, de omstandigheden van het Gebeuren zijn wetenschappelijk gekend: « *Jezus Christus is gestorven op de Kalvarieberg, nabij Jeruzalem, de vrijdag vóór Pasen* (zeer waarschijnlijk op 7 april van het jaar 30), *die daarom Goede Vrijdag wordt genoemd* » (MC vraag 83). Daarna werd zijn lichaam van het kruis afgehaald en neergelegd op de graftafel van een nieuw, in de rotsen uitgegraven graf. Wat zijn ziel betreft, daarvan zegt het Credo dat zij « *neerdaalde ter helle* »: hierover zullen we later nog spreken.

De reden voor deze pijnen van het lichaam en het niet minder afschuwelijke lijden van het Hart van onze Verlosser wordt door de catechismus als volgt onder woorden gebracht: « *Jezus Christus [is] onze Verlosser omdat Hij door zijn lijden en dood aan de goddelijke rechtvaardigheid voor al onze zonden heeft voldaan, en ons alzo verlost heeft van de slavernij van de duivel en van de eeuwige dood der hel* » (MC vraag 88). En verder, in het spoor van de H. Anselmus: « *Jezus Christus heeft geleden en is gestorven als mens, want als God kon Hij noch lijden noch sterven; maar zijn geringste lijden had een oneindige waarde uit kracht van zijn goddelijke Persoon* » (MC vraag 86). Anders gezegd: Jezus heeft werkelijk geleden omdat hij een aards mens was, en tegelijkertijd hadden zijn lijden en zijn dood een oneindige waarde omdat hij God is.

De Kerk benadrukt de *werkelijkheid* en de *noodzakelijkheid* van dit zelfoffer opdat het een echte *verlossing* of *vrijkoping* van het menselijk geslacht zou zijn. Iemand moest betalen, en Jezus heeft willen betalen voor allen. Dat is de klassieke, maar tegelijkertijd moeilijke leer. Aan wie betalen? Aan de duivel?! Of aan de goede God, wiens woede alleen maar kon gestild worden bij het zicht van zoveel bloed?!

Dan komt een andere reden naar voor om het zo vreselijke lijden uit te leggen: « *Jezus Christus heeft een zo bitter lijden en een zo smadelijke dood willen ondergaan [...] om ons zijn oneindige liefde duidelijker te tonen en om ons de boosheid van de zonde beter te doen begrijpen* » (MC vraag 87). Dat is minder schokkend, minder verrassend dan de idee van een losprijs, een te betalen afkooopsom. Maar had Jezus om onze harten te ontroeren, ze los te maken van de zonde, ons aan Hem te hechten, geen andere wegen kunnen vinden? Had hij geen andere daden kunnen stellen, even overtuigend maar toch menselijker en zachter dan dit ontzettend en afschuwelijk schouwspel?

NEEN! Zijn goddelijk Hart, vol liefde en barmhartigheid, vergeeft aan zijn beulen die op dat ogenblik alle mensen van alle tijden zijn, en zijn menselijk Hart verkrijgt als antwoord op zijn gebed de vergeving van zijn God en Vader die Hem gezonden heeft. Daar ligt het probleem niet. In elk geval mogen dit menselijk gebed en deze goddelijke vergeving « *omwille van ons en omwille van ons heil* » geen toneelspel lijken of zijn! Zij moeten elkaar tegemoet treden ergens halverwege tussen hemel en aarde, tussen Heiligheid en eerloosheid, op dit toppunt van lijden en liefde dat het Kruis is, en nergens anders.

Deze daad van menselijke rechtvaardigheid was noodzakelijk: een of andere verklaring van goddelijke amnestie zou ons willekeurig en gemakkelijker toegeschenen hebben. "Recht moest geschieden!", en het was nodig dat deze rechtvaardigheid aanvaard, gewild, omhelsd werd uit pure gehoorzaamheid. Dat is de les, van een onpeilbare diepte, van de profetie van de lijdende Dienaar uit Isaïas 53: « *Im tasim asham... Als hij zijn leven offert als boetedoening, zal hij een nageslacht zien...Door zijn lijden zal mijn Dienaar de massa's rechtvaardigen, door zichzelf met hun zonden te beladen* » (Is. 53, 10-11).

Zo stelt zich tussen de zonden van de mensen en hun eeuwige straf het lijden en de dood van het onschuldige Lam, hun broeder en hun Redder. Hij heeft hun losprijs betaald, maar nu hebben zij een schuld tegenover Hem, een schuld van geloof, dankbaarheid en liefde, die ze niet mogen vergeten!

[wordt vervolgd]

